

V SILOVÉM POLI LÁSKY

Kázání na neděli 28.2.2021, Kamil Vystavěl

1. Korintským 13: *Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon. Kdybych měl dar prorocství, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všechno poznání, ano kdybych měl tak velkou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem. A kdybych rozdal všechno, co mám, ano kdybych vydal sám sebe k upálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje. Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. Láska nikdy nezanikne. Prorocství - to pomine; jazyky - ty ustanou; poznání - to bude překonáno. Vždyť naše poznání je jen částečné, i naše prorokování je jen částečné; až přijde plnost, tehdy to, co je částečné, bude překonáno. Dokud jsem byl dítě, mluvil jsem jako dítě, smýšlel jsem jako dítě, usuzoval jsem jako dítě; když jsem se stal mužem, překonal jsem to, co je dětinské. Nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance, potom však uvidíme tváří v tvář. Nyní poznávám částečně, ale potom poznám plně, jako Bůh zná mne. A tak zůstává víra, naděje, láska - ale největší z té trojice je láska.*

1. Nebeská síla

Z nebeských výšin dopadá na zemi podivná rosa. Možná to není ze shora, možná spíše odkudsi z hlubin, ze skrytého základu bytí, prostupuje na povrch prazvláštní látka, záře, nebo snad energie, obklopuje každého a svým dotekem proměňuje činy, slova i myšlenky ve šťavnatou a lahodnou trsy hroznů. Nikdo nevystopuje, odkud ta rosa vlastně padá. Sotva se nějaký vědec dopátrá toho, kde se láska bere a jakou cestou do světa vniká. Písmo svaté dosvědčuje, že „Bůh je láska.“ Věříme, že právě od Boha a z něj láska vyzáří.

Ta moc a záře přichází na scénu tam, kde se někdo rozhodl mít rád druhého. Jen i to představme: Kdosi se rozhodne a řekne: „Tak jo, budu tě mít rád.“ Jak ho taková věc vůbec nepadne? Kde se bere ochota a odhodlání mít rád?

Pisatel Janových dopisů je přesvědčený o tom, že Stvořitel si zamiloval dílo svých rukou, Bůh má lidstvo a celý svět rád. Láska tedy přichází z vnějšku, padá na nás a na všechny jako ranní rosa, láska světem proudí a prostupuje ho podobně jako zemské magnetické pole. Protože Hospodin, Pán celého vesmíru se rozhodl mít rád, chtěl se stát milujícím průvodcem a partnerem lidí.

2. Přísada pro zvýšení jakosti

Před chvílí jsme četli Pavlovo psaní o lásce. Patrně si nevymýšlel, nýbrž podle toho, jak to sám na sobě zakoušel a prožíval. Poslechněme si znovu první část toho psaní: *Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon. Kdybych měl dar prorocství, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všechno poznání, ano kdybych měl tak velkou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem. A kdybych rozdal všechno, co mám, ano kdybych vydal sám sebe k upálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje. (1Kor 13,1-3) „Kdyby mluvil... kdybych rozuměl... kdybych rozdal...“* Apoštol hovoří o třech sférách života – slova, mysl, činy. Podívejme se postupně na tyto tři oblasti.

Žádné slovo, ať už slovo lidské, nebo slovo andělské¹, přinášející dobré zprávy, žádné slovo samo o sobě nemá trvalou kvalitu. Je třeba k němu dodat ještě špetku oné vláhy, špetku nebeské rosy. A teprve pak se ze zvuku a z dunění stává laskavé, dobré slovo.

Podobně je tomu s myšlením, s poznáním i s vírou: Nejen slova, nýbrž každé hnutí naší mysli potřebuje tu sílu z hlubin, sílu, která z myšlenek jednoduchých i složitých tvoří cosi krásného, potřebného, hřejivého, vítaného.

A do třetice Pavel hovoří o velkých a úžasných lidských činech – člověk je schopen ze svého rozdávat. Schopen rozdávat je každý, někteří tak i činí. A někdo se rozhodne rozdat všechno, co má. Někdo dokonce vydá sebe sama, celou svou bytost, svůj život. A přece i takové velkolepé činy potřebují příkořenit, potřebují nasměrovat láskou a teprve pak dávají smysl.

Ještěže si Bůh zamiloval svět, ještěže jsme jeho lásce vystaveni, ještěže nás bohatě zahrnuje mocnou silou své náklonnosti. V tomto silovém poli se můžeme orientovat správným směrem. Pod vlivem lásky

¹ Anděl, řecky *angelos* znamená právě to, co české slovo „posel“

se zhodnocuje naše konání. Pod vlivem lásky se zvyšuje jakost každého slova, každé myšlenky. Z dobrého láska utvoří něco ještě daleko lepšího. A z toho, co je porušené nebo zkažené, dokáže láska jako zázrakem utvořit dobré.

3. Umění milovat

A jakým směrem vlastně ta síla působí? Kam nás vábí? K čemu nás vede? To nám naznačuje další částí apoštola psaní:

Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. (1Kor 13,4-7)

Dovolte mi kapku jazykovědy: Jistě jste si všimli, že tato pasáž je napěchovaná nejrůznějšími činnými slovesy: láska se raduje z pravdy, nezávidí, jedná férově atd. Takto přece obvykle mluvíme o lidech, o osobách, o „činitelích“, kteří jsou schopní něco udělat. Na jedné svatbě jsem slyšel z úst kazatele, jak místo slova láska zkoušel vložit jména snoubenců: „Zbyšek se raduje z pravdy, Zbyšek nezávidí, Zbyšek jedná férově...“ Můžeme si tam dosazovat různá jména, třeba i to svoje, a zkusme si to říci, ať slyšíme, jak to zní.

Dovolte mi, abych vám pověděl historku, kterou jsem zažil: Jednou v Praze – to už je dávno, to ještě byly otevřené kavárny – jsem tak seděl a povídal s kamarádkou. Téma hovoru se stočilo na partnerské vztahy. A já pověděl, že jsme s manželkou před naší svatbou četli jakousi knihu o tom, jak správně a dobře budovat manželství. Kamarádce tato informace přišla vtipná a zasmála se: Na co jen můžou být příručky o manželství? Prostě dva budou spolu a hotovo. Žádný problém, k čemu rady, k čemu poučky? No, každý to asi vidí trochu jinak, ale mně přijde, že žít spokojené manželství je docela velké umění a jen málo kdo to umí a z daleka ne každý se to za svůj život naučí.

A podobné to je s láskou v jiných vztazích. Když si dosadím své jméno do toho biblického čtení a říkám si: „Kamil je trpělivý, laskavý, nezávidí, Kamil se nevychloubá...“ atd. Vsadím se, že nejpozději u slova: „Kamil nemá radost ze špatnosti“ se mojí blízcí začnou smát nebo si budou klepat na čelo, protože některé z těch věcí já moc neumím a neovládám. Mít rád, mít rád opravdicky a plně je veliké umění a jsem si jistý, že já se v něm mám hodně co doučovat.

4. Vklad do budoucnosti

Umění lásky si během života máme osvojovat. Máme investovat svůj čas a své síly do učení, abychom dostali pod kůži tuto lásku, abychom si ji přivlastnili, aby námi proudila co možná nejvíce. Proč? Protože tato investice, toto vzdělání je skvělý vklad do budoucnosti.

Ocituji nyní třetí kousek apoštolského psaní:

Láska nikdy nezanikne. Proroctví - to pomine; jazyky - ty ustanou; poznání - to bude překonáno. Vždyť naše poznání je jen částečné, i naše prorokování je jen částečné; až přijde plnost, tehdy to, co je částečné, bude překonáno. Dokud jsem byl dítě, mluvil jsem jako dítě, smýšlel jsem jako dítě, usuzoval jsem jako dítě; když jsem se stal mužem, překonal jsem to, co je dětinské. Nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance, potom však uzříme tvář v tvář. Nyní poznávám částečně, ale potom poznám plně, jako Bůh zná mne. A tak zůstává víra, naděje, láska - ale největší z té trojice je láska.

Apoštol Pavel v této části rozlišuje na dočasné a trvalé lidské schopnosti či vlastnosti. Tak tomu je i s dary od Boha – některé jsou nám dány na přechodnou dobu, totiž na dobu našeho pozemského života, a jiné jsou nám darovány napořád. A právě láska je tím darem, který přetrvá, láska je tou silou, která nikdy nebude překonána, nezanikne, neztratí se ani při našem skonání. Proto má hluboký smysl učit a rozvíjet se v lásce. Neboť každé laskavé slovo, každý skutek vykonaný z lásky, každá laskavá myšlenka svojí podstatou už patří do nového věku, do Božího království.

Závěrem... Bůh si nás zamiloval, svou lásku vylévá do našich srdcí, abychom správně porozuměli, abychom správně mluvili, abychom správně žili. On na nás sesílá nebeskou rosu a my ji vstřebáváme, až nakonec jednoho dne budou všichni a všechno lásky plné. Bůh je láska a láska nikdy nezanikne.

Nebeský Otče, dej nám větší vnímavost, ať přijímáme lásku, kterou jsi nás obklopil. A dej, ať se jako kompas naladíme a nasměrujeme podle tohoto silového pole správným směrem.